Vastaukset

Tehtäviä selkokirjaan

Quo vadis

Henryk Sienkiewicz
Suomentanut ja selkomukauttanut Heidi Koski

Sisällys

Kysymyksiä kirjasta 2
Sanastoa 3
Tapahtumat järjestykseen 3
Oikein vai väärin? 4
Kuka sanoi? 4
Sanaristikko 5
Keskustelu- ja kirjoitustehtäviä 5
Tiedonhakutehtäviä 6

Opettajalle

Quo vadis on historiallinen romaani keisari Neron ajan Roomasta. Nuori roomalainen sotilas Marcus Vinicius rakastuu kristittyyn Lygiaan, ja kristittyjen vaino muuttaa molempien elämän.

Tehtävän ”Kysymyksiä kirjasta” kysymykset on jaettu yhdeksään lukujaksoon, joten niitä voi käyttää lukemisen rinnalla. Muut tehtävät koskevat koko kirjaa. Vastauksissa on jokaisen vastauksen sivunumero.

Helpoimpia ovat tehtävät ”Oikein vai väärin?” ja ”Tapahtumat järjestykseen”, vaativimpia keskustelu-, kirjoitus- ja tiedonhakutehtävät.

Kirjassa on väkivaltaa, kuolemaa (myös itsemurhia) ja uskonnollista vainoa. Keskustelutehtävät käsittelevät kirjan henkilöitä, eivät oppilaiden omia kokemuksia tai uskoa.

Nämä tehtävät on tarkoitettu tukemaan selkokirjan käyttöä opetuksessa ja opiskelussa. Kaikkia tehtäviä saa käyttää, kopioida, levittää ja muokata vapaasti.
Henryk Sienkiewiczin romaanin Quo vadis on suomentanut ja selkomukauttanut Heidi Koski. Kirjan on julkaissut Oppian.
Lisää selkokielisiä tieto- ja kaunokirjoja löydät osoitteesta selko.oppian.fi

Kysymyksiä kirjasta

Lue sivut 10–17.

1. **a)** Keisari Neron palatsissa s. 10
2. **a)** Hän oli taistellut monta vuotta idässä. s. 11
3. **c)** Aulus Plautiuksen talossa s. 12
4. **c)** Pikkupojaksi s. 13
5. **a)** Aulus valittaisi senaatille. s. 15

Lue sivut 18–27.

6. **c)** Keisari oli tappanut hänen parhaan ystävänsä. s. 19
7. **b)** Mies, joka oli tullut Lygian kanssa hänen kotimaastaan s. 21
8. **b)** Hänen kansansa joutuisi silloin sotaan. s. 23
9. **a)** Kalan s. 23
10. **a)** He kieltäytyivät palvomasta keisaria. s. 26

Lue sivut 28–37.

11. **c)** Keisari Nero s. 29
12. **b)** Suburassa s. 30
13. **c)** Sillä kristityt tunnistivat toisensa. s. 35
14. **a)** Hän esittäisi kristittyä. s. 36
15. **c)** Ristiinnaulita hänet s. 36

Lue sivut 38–48.

16. **c)** Vanha hautausmaa s. 38
17. **a)** Croton s. 39
18. **a)** Hän sanoi, ettei hän tunne Jeesusta. s. 41
19. **b)** Sanat olivat vastakohta kaikelle, mitä Roomassa opetettiin. s. 42
20. **b)** Hän puristi Crotonin kurkkua molemmin käsin. s. 45
21. **c)** Kristittyjen piti rakastaa vihollisiaan. s. 46

Lue sivut 49–60.

22. **b)** Lygia oli pyytänyt säästämään Viniciuksen. s. 50
23. **c)** Se oli murhattu. s. 50
24. **a)** Ursus oli hänen ystävänsä ja veljensä. s. 52
25. **b)** Kirkas valo kaatoi hänet maahan. s. 54
26. **c)** Hän halusi kertoa sedälleen, että hän oli elossa. s. 58
27. **a)** Vinicius ei uskonut hänen Jumalaansa. s. 59

Lue sivut 61–74.

28. **c)** Hän luuli, että Vinicius oli kuollut. s. 61
29. **b)** Nero vihasi kristittyjä. s. 63
30. **b)** Troijan tuhosta s. 65
31. **c)** Hänen piti nähdä tuli itse. s. 65
32. **a)** Tilaa s. 66
33. **b)** Hänen piti löytää muut kristityt. s. 72
34. **a)** Huvilaan kaupungin ulkopuolelle s. 73

Lue sivut 75–90.

35. **c)** Keisari poltti oman kaupunkinsa. s. 75
36. **b)** Tigellinus s. 76
37. **b)** Hän kertoi, keitä kristityt olivat. s. 77
38. **a)** Lygia kuolisi areenalla. s. 79
39. **b)** Tigellinus oli sanonut häntä petturiksi. s. 81
40. **a)** Iloiselta s. 83
41. **b)** Muut kristityt pyysivät häntä lähtemään. s. 87
42. **b)** Hän kääntyi takaisin kohti Roomaa. s. 90

Lue sivut 91–104.

43. **a)** Polttaa heidät paaluissa s. 91
44. **c)** ”Annan sinulle anteeksi.” s. 93
45. **c)** Kultaisen ketjunsa s. 94
46. **a)** Sade s. 96
47. **a)** Hän rukoili Jumalaa. s. 99
48. **c)** Hän mursi härän niskan paljain käsin. s. 102
49. **a)** Hän pelkäsi, että yleisö nousisi kapinaan. s. 103

Lue sivut 105–114.

50. **b)** Hän oli mielestään liian vanha pakenemaan. s. 105
51. **c)** Hänet kastettiin. s. 108
52. **a)** Hän kasvatti oliiveja ja viiniä. s. 109
53. **c)** Hän ei ollut mielestään yhtä arvoinen kuin Herransa. s. 110
54. **b)** Neron laulua s. 111

Sanastoa

1. **panttivanki → i)** ihminen, joka annetaan toiselle maalle rauhan takia s. 12
2. **jättiläinen → c)** hyvin iso ja vahva ihminen s. 21
3. **kantotuoli → f)** istuin, jota miehet nostavat ja vievät paikasta toiseen s. 30
4. **kerjäläinen → b)** köyhä ihminen, joka pyytää rahaa muilta s. 35
5. **vainota → g)** tehdä pahaa jollekulle hänen uskonsa takia s. 41
6. **petturi → a)** ihminen, joka on salaa vihollisen puolella s. 81
7. **lahjoa → j)** antaa jollekulle rahaa, jotta hän tekee jotain kiellettyä s. 82
8. **paalu → e)** pitkä ja paksu puinen tolppa, joka on pystyssä maassa s. 91
9. **sarvi → h)** kova ja terävä osa, joka kasvaa eläimen päässä s. 99
10. **armahtaa → d)** päättää, että joku pääsee ilman rangaistusta s. 103

Tapahtumat järjestykseen

2 Ursus hyökkäsi Lygian vartijoiden kimppuun. s. 30

4 Vinicius pyysi Lygiaa vaimokseen. s. 58

7 Ursus voitti villin härän areenalla. s. 102

5 Suuri tulipalo tuhosi yli puolet Roomasta. s. 74

1 Vinicius ja Petronius kävivät Auluksen talossa. s. 18

3 Vinicius kuunteli Pietarin puhetta kristittyjen kokouksessa. s. 41

8 Vinicius ja Lygia lähtivät laivalla Roomasta. s. 107

6 Sotilaat vangitsivat kristittyjä Rooman raunioissa. s. 77

Oikein vai väärin?

		Oikein	Väärin
1.	Petronius oli Viniciuksen isä. *Oikein:* Petronius oli Viniciuksen setä. s. 11		**X**
2.	Lygia oli roomalaisen senaattorin tytär. *Oikein:* Lygia oli barbaarikuninkaan tytär. s. 12		**X**
3.	Vinicius näki Lygian ensimmäisen kerran Auluksen puutarhassa. s. 13	**X**	
4.	Glaucus hoiti Viniciuksen murtunutta kättä. s. 50	**X**	
5.	Vinicius piti Paavalia viisaana miehenä. s. 62	**X**	
6.	Nero muutti hovinsa kesäksi Antiumiin. s. 64	**X**	
7.	Kun Rooma alkoi palaa, Vinicius lähti Antiumista Roomaan laivalla. *Oikein:* Vinicius lähti Roomaan hevosella. s. 70		**X**
8.	Chilo sanoi Neron puutarhassa, että kristityt polttivat Rooman. *Oikein:* Chilo sanoi, että keisari Nero poltti Rooman. s. 94		**X**
9.	Ursus taisteli areenalla ilman aseita. s. 101	**X**	
10.	Vinicius ja Lygia menivät naimisiin Roomassa. *Oikein:* He menivät naimisiin Syrakusassa Sisiliassa. s. 108		**X**
11.	Ursus jäi asumaan Viniciuksen ja Lygian luo. s. 109	**X**	

Kuka sanoi?

Petronius · Lygia · Vinicius · Chilo · Ursus · Paavali · Nero · Tigellinus

1.	”Kauneus on ainoa laki, jota minä seuraan.”	**Petronius** s. 16
2.	”Tiedän kaiken, mitä Roomassa tapahtuu, herrani.”	**Chilo** s. 34
3.	”Mene pois, roomalainen.”	**Ursus** s. 44
4.	”Meidän pitää vastata pahaan hyvällä.”	**Lygia** s. 46
5.	”Valta on väliaikaista, tribunus.”	**Paavali** s. 54
6.	”Kaikki voi palaa, Caesar.”	**Tigellinus** s. 67

Sanaristikko

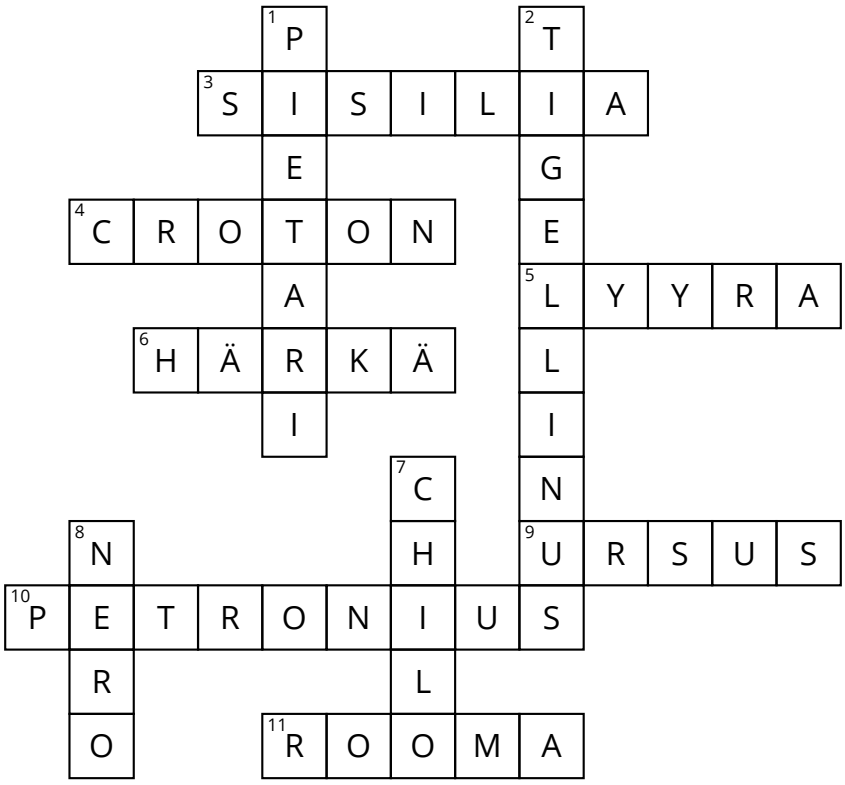

Vaakaan

3. SISILIA s. 112
4. CROTON s. 38
5. LYYRA s. 65
6. HÄRKÄ s. 100
9. URSUS s. 21
10. PETRONIUS s. 10
11. ROOMA s. 17

Pystyyn

1. PIETARI s. 40
2. TIGELLINUS s. 66
7. CHILO s. 32
8. NERO s. 10

Keskustelu- ja kirjoitustehtäviä

1. Vinicius muuttuu kirjan aikana. Millainen hän on kirjan alussa? Millainen hän on kirjan lopussa?

- Alussa Vinicius on ylpeä sotilas, joka haluaa saada Lygian väkisin ja uhkaa Chiloa (s. 28, 36).
- Kristittyjen luona hän alkaa epäillä omaa maailmaansa (s. 48, 60).
- Lopussa hän on kastettu, rauhallinen viljelijä Sisiliassa ja sanoo löytäneensä totuuden (s. 108–109, 114).

2. Chilo pettää kristityt. Neron puutarhassa hän muuttuu. Miksi Chilo muuttuu?

- Chilo näkee Glaucuksen palavan paalussa, miehen, jonka perheen hän oli pettänyt (s. 93).
- Glaucus antaa hänelle anteeksi (s. 93, 96).
- Chilo heittää kultaketjun pois ja kertoo, että keisari poltti Rooman (s. 94).

3. Petronius ei ole kristitty. Silti hän auttaa Viniciusta ja Lygiaa. Miksi hän auttaa heitä?

- Vinicius on hänen veljenpoikansa ja ainoa sukulainen, joka hänellä on jäljellä (s. 16, 106).
- Hän ei ymmärrä Viniciuksen uskoa, mutta kunnioittaa sitä (s. 106).
- Hän järjestää laivan ja paperit pakoa varten (s. 105).

4. Ursus suojelee Lygiaa koko elämänsä ajan. Millainen ystävä Ursus on? Millainen on sinun mielestäsi hyvä ystävä?

- Ursus on uskollinen, vahva ja lempeä; hän suojelee Lygiaa lapsesta asti (s. 21–22).
- Lygia sanoo, että Ursus on hänen ystävänsä ja veljensä, ei palvelija (s. 52).
- Oppilaan oma mielipide hyvästä ystävästä: esimerkiksi luotettava, avulias ja hyvä kuuntelija.

5. Yleisö tulee areenalle katsomaan verta. Lopulta yleisö huutaa: ”Armoa!” Miksi yleisö muuttaa mielensä? Mitä mieltä sinä olet?

- Yleisö näkee jotain, mitä kukaan ei ole ennen nähnyt: aseeton mies voittaa villin härän (s. 101).
- Yleisö näkee rohkeuden ja ihmeen (s. 101, 103).
- Mielipiteitä: väkijoukko voi muuttua nopeasti; rohkeus herättää kunnioitusta.

6. Kirjoita kirje. Vinicius ja Lygia ovat juuri muuttaneet uuteen kotiin. Vinicius kirjoittaa kirjeen Petroniukselle. Mitä hän kertoo uudesta elämästään?

- Häät Syrakusassa ja kaste (s. 108).
- Rauhallinen elämä meren rannalla, työ pellolla, Ursus on mukana (s. 108–109).
- Kiitos Petroniukselle avusta ja huoli hänestä Roomassa (s. 105–106).

Tiedonhakutehtäviä

1. Henryk Sienkiewicz kirjoitti romaanin Quo vadis. Tämä selkokirja on tehty siitä. Vinkki: hae sanoilla Henryk Sienkiewicz ja Quo vadis.

a) Mistä maasta Sienkiewicz oli kotoisin?

b) Minä vuonna Sienkiewicz sai Nobelin kirjallisuuspalkinnon?

c) Mitä sanat quo vadis tarkoittavat suomeksi?

- Puolasta: Sienkiewicz oli puolalainen kirjailija.
- Vuonna 1905.
- ”Minne menet?” tai koko lauseena ”Minne menet, Herrani?” Sanat ovat latinaa. Koko lause on ”Quo vadis, Domine?”

Lähde: Wikipedia: Henryk Sienkiewicz
https://fi.wikipedia.org/wiki/Henryk_Sienkiewicz
Lähde: Wikipedia: Quo vadis (romaani)
https://fi.wikipedia.org/wiki/Quo_vadis_(romaani)

2. Kirjassa Rooma palaa. Rooman suuri palo tapahtui myös oikeasti. Vinkki: hae sanoilla Rooman palo.

a) Minä vuonna Rooma paloi?

b) Monet historian kirjoittajat ovat kertoneet palosta. Kirjoita yhden kirjoittajan nimi.

c) Palon jälkeen Nero rakensi uuden palatsin. Mikä sen nimi oli?

– Vuonna 64 jaa. (ajanlaskun alun jälkeen).
– Tacitus. Myös Suetonius ja Dion Kassios kirjoittivat palosta.
– Domus aurea eli ”Kultainen talo”.

Lähde: Wikipedia: Rooman palo
https://fi.wikipedia.org/wiki/Rooman_palo
Lähde: Wikipedia: Domus aurea
https://fi.wikipedia.org/wiki/Domus_Aurea

3. Kirjassa Croton on gladiaattori. Gladiaattoreita oli oikeasti Rooman valtakunnassa.

a) Keitä gladiaattorit olivat?

b) Ketä vastaan gladiaattorit taistelivat?

– Taistelijoita, jotka esiintyivät taistelunäytöksissä. Aluksi he olivat sotavankeja ja muita orjia, myöhemmin myös vapaita roomalaisia.
– Toisia gladiaattoreita tai eläimiä vastaan.

Lähde: Wikipedia: Gladiaattori
https://fi.wikipedia.org/wiki/Gladiaattori